

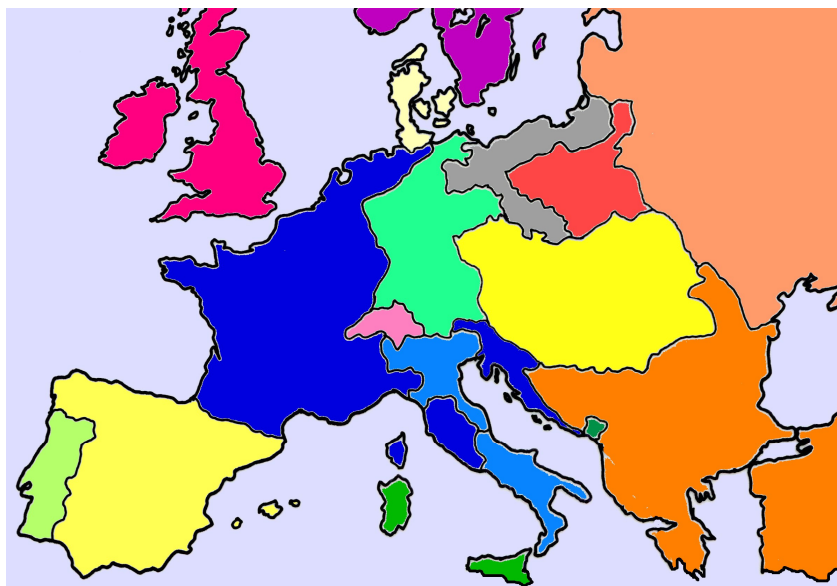
EVROPA 1815-1848

Vídeňský kongres 1814-1815

Vídeňský kongres byl první velkou mírovou konferencí. Jejím hlavním úkolem bylo určit podobu Evropy po napoleonských válkách – hranice, způsob vlády, společný postup proti revolucím.

ÚLOHA 1: Označ mapu názvy států nebo jejich částí z rámečku a připomeň si tak nejdůležitější změny mapy Evropy, které prosadil Napoleon.

Velkovévodství varšavské
Rýnský spolek
Rakouské císařství Illyrské provincie
Helvétská republika
Italské království

ÚLOHA 2: Která z těchto Napoleonových změn mapy Evropy neměla šanci zůstat v platnosti i po Vídeňském kongresu?

ÚLOHA 3: Státníci, Přirad' hlavní osobnosti kongresu k výroková, které jejich pozici nejlépe charakterizují.

<p>Klement kníže Metternich (Rakousko)</p>		<p>Rovnováha sil, netrestat Francii příliš tvrdě</p>
<p>Alexandr I. (Rusko)</p>		<p>Stabilita Evropy závisí na uchování monarchií a respektu k šlechtě</p>
<p>Robert Stewart Castlereagh (Velká Británie)</p>		<p>Vystupuje jako spasitel Evropy, chce ji postavit na obnovených křesťanských principech</p>
<p>Karl von Hardenberg (Prusko)</p>		<p>Snaží se manévrovat, aby svou zem příliš neoslabil</p>
<p>Charles Maurice de Talleyrand (Francie)</p>		<p>Blaho Evropy závisí na potrestání Francie</p>

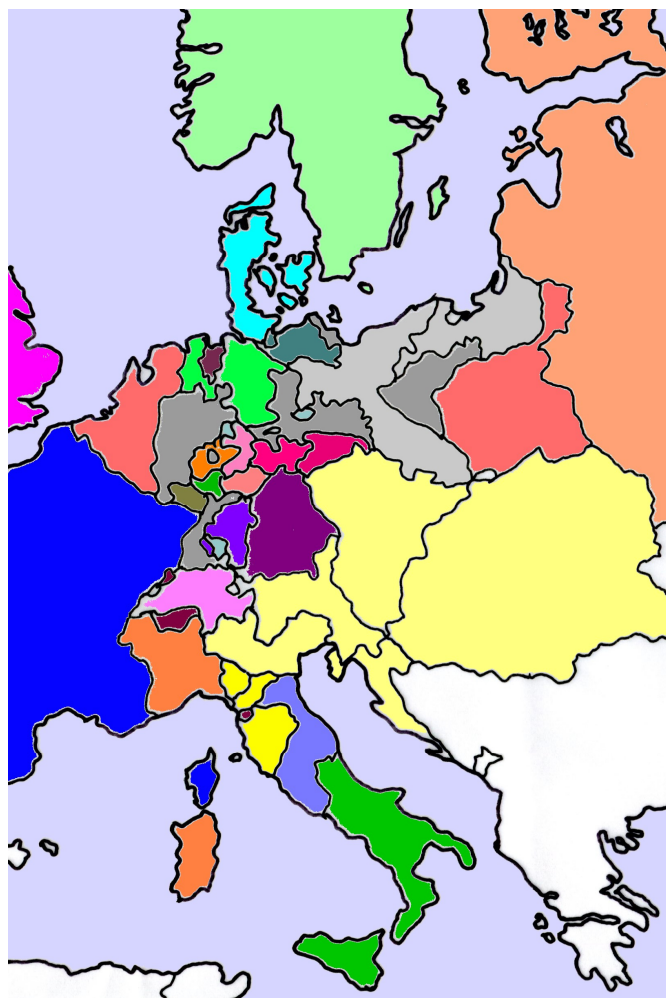
Dvě nejdiskutovanější otázky byly budoucnost:

Polska -

Saska –

Hlavní principy mírové smlouvy byly:

- návrat starých vládnoucích rodů k moci (např. Bourbonů ve Francii)
- společným cílem všech zúčastněných bylo zabránit dalším revolucím
- **Čtyřkoalice** (Rakousko, Prusko, Rusko, Velká Británie) - zformována za účelem zabránit možným revolučním událostem. Francie se přidala roku 1818 (**Pětikoalice**)
- **Svatá aliance** (Rakousko, Rusko, Prusko) - vytvořena k obraně spravedlnosti, křesťanské solidarity a míru; k prosazení tradičních konzervativních myšlenek a hodnot
- Francie zaplatí náhradu válečných škod
- územní změny
 - Francie se vrátila do hranic z roku ...
 - Rakousko získalo ...
 - Prusko získalo ... a ...
 - Rusko získalo ... a ...
 - Británie získala ...
 - Švédsko získalo ...
 - Nizozemí získalo ...
 - Německé sáty sloučeny do ...
pod vedením ...

Kongresy a revoluce

Hlavní mocnosti se na Vídeňském kongresu dohodly na dalších pravidelných setkáních a společném postupu proti revolučnímu hnutí.

Oslavy na Wartburgu 1817

- radikální němečtí studenti požadují liberální reformy a sjednocení Německa
- poprvé se zde objevují rudé, černé a zlaté trikolóry

ÚLOHA 4: *Oslavy na Wartburgu se konaly na 300. výročí důležité události nejen pro Německo. O jakou událost se jednalo a proč se slavilo na Wartburgu?*

Reakcí na vznesené požadavky bylo zpřísnění cenzury a zatčení hlavních organizátorů studentského hnutí.

Kongres v Aix-la-Chapelle (Cáchy) 1818

- jedná se o Francii –
- Francie se stala plnohodnotným členem aliance – **Pětikoalice**

Kongres v Opavě 1820

- **Opavský protokol** (Rakousko, Prusko, Rusko) –
- Británie a Francie tento protokol nepodepsala.

Revoluce 1820-1821

Revoluce vypukly ve Španělsku, Portugalsku, Neapolsku a Piemontu.

ÚLOHA 5: *Proč tyto revoluce propukly na území, které dříve patřilo k Napoleonově říši?
Jaké byly hlavní požadavky a místní specifika těchto revolucí?*

Kongres v Lublani 1821

- **Rakousko** pověřeno potlačením revolucí v a

Kongres ve Veroně 1823

- Francie pověřena zásahem v X **Británie** opustila alianci – politika nevměšování se do evropských záležitostí

Povstání Děkabristů v Rusku 1825

- Ruská opozice se pokusila využít smrti cara Alexandra I. k pokusu o převrat
- **Děkabristé** (hlavně armádní důstojníci) požadují konec samoděržaví, reformy, ústavu a zrušení nevolnictví
- Děkabristé však byli špatně organizovaní, neměli jasný plán
- Armáda zůstala věrná novému carovi **Mikuláši I.**, Děkabristé byli poraženi a tvrdě potrestáni

Řecko

povstání 1821 – válka za nezávislost na Osmanské říši

- dilema pro evropské koalice států
- Řekové křesťané X turecký sultán legitimní vládce
- Vlna prořeckých sympatií v Evropě X starch z vměšování Ruska
⇒ evropské velmoci nezasáhly X evropští dobrovolníci přicházeli na pomoc Řekům
- Británie a Rusko, pobouřeny brutalitou tureckých polovojenských jednotek, se rozhodly jednat – **Petrohradský protokol 1826** – Řecko by mělo získat autonomii.

ÚLOHA 6: *Jaké důvody měla Británie a Rusko pro pomoc Řecku?*

- 1827-1829 válka Ruska a Osmanské říše
- 1830 **Londýnský protokol** – Řecko získalo **nezávislost**

Červencová revoluce ve Francii 1830

Po porážce Napoleona se k moci ve Francii vrátil rod **Bourbonů**.

Ludvík XVIII. (1814-1825), bratr Ludvíka XVI., liberál, moudrý panovník, snaha předejít nepokojům

- **Charta** (ústavní dokument), nejdůležitější král, parlament s omezenými pravomocemi (nemůže předkládat zákony), občanské svobody zachovány

Karel X. (1825-1830), další bratr Ludvíka XVI.

- jeho hlavním cílem bylo
- věřil v posvátné právo králů na moc
- církev nedotknutelná, šlechtě vyplacena kompenzace za majetky ztracené během revoluce
- omezení volebního práva (100 000 mužů za vlády Ludvíka XVIII., 25 000 za Karla X.)
x
- opozice získává vliv, hospodářské potíže

Tři slavné dny (27-29 July) – revoluce – Červencová monarchie

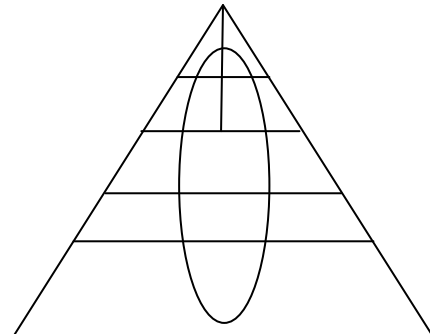
Červencová monarchie Ludvíka Filipa (1830-1848)

konstituční monarchie, podporována hlavně bohatými, vlivnými lidmi

Charta 1830

- širší volební právo (3% populace)
- parlament může předkládat zákony
- král nemůže rušit zákony, rozpustit parlament

ÚLOHA 7: *Do společenské pyramidy označ jednotlivé společenské třídy a uveď, které z nich podporovaly Ludvík Filipa.*

Belgie 1830

- inspirována úspěchem Červencové monarchie ve Francii, Belgie vyhlásila nezávislost na
- Británie se postavila za Belgii a nezávislost byla uznána.

Polsko 1830

- po Vídeňském kongresu bylo Polsko
- roku 1830 Poláci povstali za nezávislost, ale byli tvrdě potlačeni Ruskou armádou
- Polsko se stalo součástí Ruska

Revoluce 1848-1849, “jaro národů”

ÚLOHA 8: *S použitím svých znalostí o událostech let 1815-1848, rozklíčuj hlavní požadavky revolucí 1848 podle následujících kategorií.*

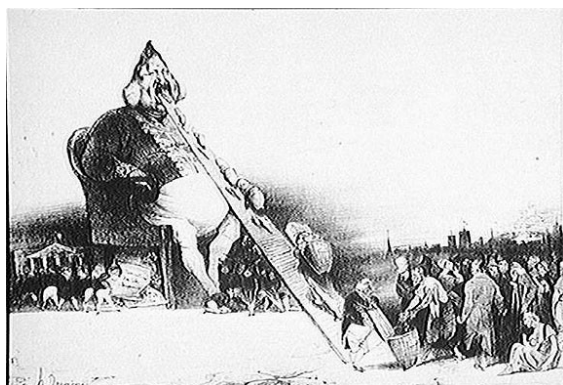
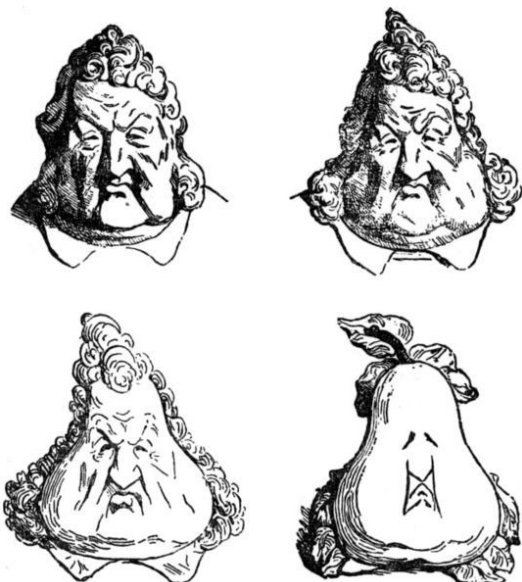
Národnostní požadavky:

Liberální požadavky:

Společenské požadavky:

Francie, Únorová revoluce 1848

ÚLOHA 9: Prohlédni si karikatury a rozhodni, na které nedostatky Červencové monarchie poukazují.

Rostoucí nespokojenost s vládou Ludvíka Filipa posílila hospodářská krize a špatné úrody v letech 1846 a 1847.

Únorová revoluce (25. února 1848)

- Vyhlášení “Druhé republiky” Ludvík Filip abdikoval
- Republikánské reformy
 - Všeobecné hlasovací právo -
 - Národní dílny –
 - Omezení pracovní doby
- Červnové dny – povstání dělníků proti zrušení Národních dílen

ÚLOHA 10: Z jakého důvodu většina Francouzů nesouhlasila s existencí Národních dílen?

- Prezidentské volby, prosinec 1848, touha po silné osobnosti, která by obnovila klid a pořádek – zvolen **Ludvík Bonaparte** (Napoleonův synovec)

Itálie 1848-1849

V Itálii působilo několik tajných organizací usilujících o sjednocení Itálie.

- **Karbonáři** –
- **Mladá Itálie (Giuseppe Mazzini)** –

ÚLOHA 11: *Prostuduj si mapu a odvod', jaké byly hlavní překážky pro sjednocení Itálie.*

- **únor 1848:** povstání v **Miláně**, rakouská armáda nucena ustoupit
- povstání v Neapolském království, panovník (z rodu Bourbonů) přinucen slíbit reformy, ústavu
- **Sardinské království** vyhlásilo válku Rakousku, ovládlo Lombardii, ale poté bylo poraženo výborným rakouským vojevůdcem maršálem **Radeckým** u Custozy 1848 a Novarry 1849.
- Touto porážkou padly šance **liberálů** na prosazení **konstituční monarchie** pod vládou královské dynastie sardinského království
- **květen 1849 radikálové** vyhlásili **Římskou republiku**
- **Francie** vyslala na pomoc papeži vojsko a republikány porazila

Německý spolek 1848-1850

Německý spolek se skládal z 38 států pod čestným prezidenstvím Rakouského císařství.

Během průmyslové revoluce začaly německé státy hospodářsky spolupracovat a roku **1834** vytvořily **Celní unii Zollverein**

V březnu 1848 propukly revoluce ve většině německých států. Místní vládcí nemohli čelit společnému tlaku opozice, a proto slibovali reformy a ústavu..

Na konci května se ve **Fankfurtu nad Mohanem** sešel **Vorparlament** (prozatímní). Hlavním bodem jednání bylo sjednocení Německa. Na začátku května se parlament sešel a jednal o ústavě pro budoucí jednotné Německo.

ÚLOHA 12: *Prostuduj si mapu Německého spolku a rozhodni, jaké byly hlavní překážky pro sjednocení Německa. Jaké názorové rozdíly na formu sjednocení musel Frankfurtský sněm řešit?*

velkoněmecká myšlenka –

maloněmecká myšlenka –

radikální požadavky –

umírněné požadavky –

září 1848 – radikálové, nespokojeni s vývojem jednání ve Frankfurtu, se pokusili o rozpoutání další revoluce. Ta ovšem byla potlačena a narazila na odpor umírněných, kteří prosazovali konstituční monarchii.

jaro 1849 – Frankfurtský sněm se rozhodl pro maloněmeckou myšlenku sjednocení jako konstituční monarchie a nabídl korunu pruskému králi – **Fridrichu Vilémovi IV.** Ten ale odmítl přijmout korunu z rukou shromáždění vzešlého z revoluce a pomohl potlačit zbývající ohniska revoluce v Německu.

Prusko poté zformovalo **Erfurtskou unii** (zahrnující 28 zejména severoněmeckých států pod vedením Pruska.)

1850 **Olomouc** – Prusko přinuceno rozpustit Erfurtskou unii pod tlakem a

1851 obnoven **Německý spolek** pod čestným předsednictvím Rakouska.

Rakouské císařství

ÚLOHA 13: *Proč byla situace v Rakousku nejspíše nejkomplikovanější ze všech zemí, ve kterých proběhla v roce 1848 revoluce? Jednalo se pouze o vnitřní problémy? Jaké byly nejproblematičtější otázky budoucnosti říše?*

Rakousko	Maďarsko	České země
<p>13.3. revoluce ve Vídni, Metternich přinucen odstoupit, slib ústavy</p> <p>25.4. Pillersdorfova ústava, pouze nepatrné reformy ve prospěch nejbohatších</p> <p>15.5. 2. Revoluce ve Vídni, odvolání ústavy, všeobecné hlasovací právo, volby do Ústavodárného shromáždění</p> <p>22.7. úvodní schůze Ústavodárného shromáždění</p> <p>7.9. zrušení šlechtických panství</p> <p>6.10. – 1.11. 3. Revoluce ve Vídni, radikálové, poráženi</p> <p>listopad nová vláda Felixe Schwarzenberga</p> <p>2.12. Olomouc, František Josef I.</p> <p>7.3. 1849 Kroměřížský parlament rozpuštěn, Stadiónova ústava</p> <p>31.12. 1851 Silvestrovské Patenty, obnova absolutismu</p>	<p>3.3., Prešpurský sněm, Březnové zákony – autonomie Maďarska, vláda Lajose Kossutha</p> <p>14. duben 1849 Habsburkové sesazení z trůnu, válka</p> <p>13.8. 1849 Bitva u Vilagoše, Maďarsko poraženo Rakouskem a Ruskem</p>	<p>11.3. Petice panovníkovi, národní, liberální, kulturní, a jazykové požadavky.</p> <p>8.4. Kabinetní list, slib splnit všechny body petice</p> <p>duben, Palackého Dopis do Frankfurtu</p> <p>2.-12.6 Slovanský sjezd v Praze</p> <p>12-18.6. revoluce radikálů v Praze potlačena generálem Windischgrätzem, vyhlášení vyjimečného stavu</p> <p>28.11. – 7.4. 1849 Kroměřížský parlament – návrh ústavy, federace 14 zemí.</p>